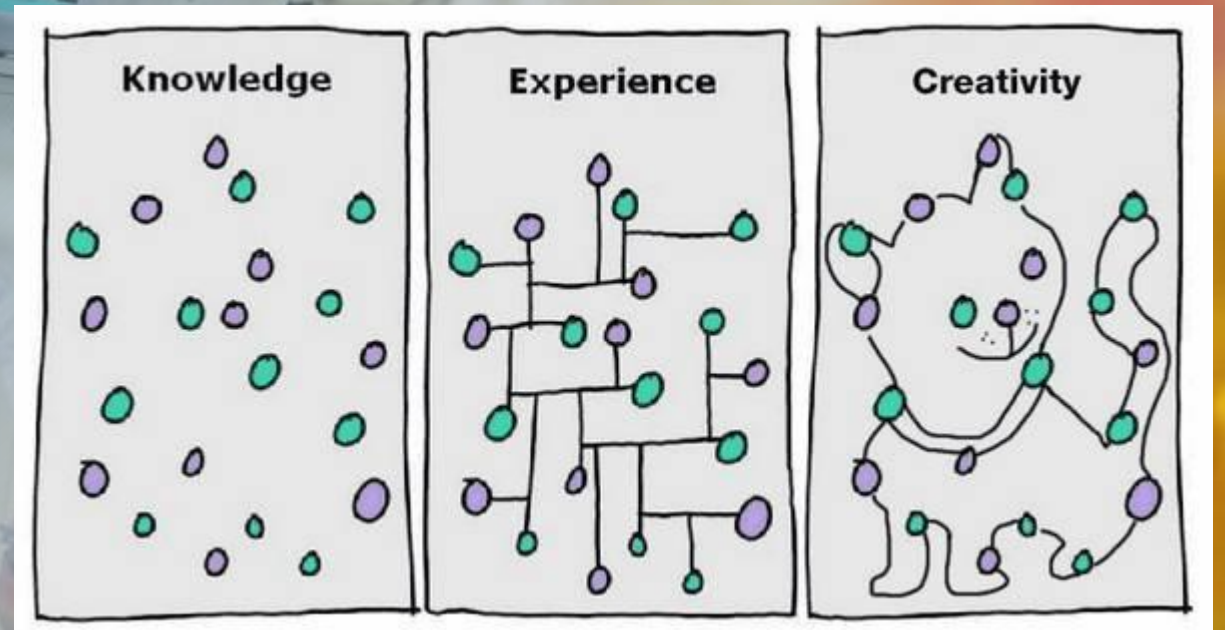

Helseforskning og helseinnovasjon - sett fra Forskningsrådet

Områdedirektør Anne Kj. Fahlvik

Forskningsfelt Samfunnsbetydning Innovasjonsbehov Næringsmulighet

Langtidsplan forskning og høyere utdanning - og OECDs analyse i forkant

Styrket konkurransekraft og innovasjonsevne
Møte store samfunnsutfordringer
Utvikle fagmiljøer av fremragende kvalitet

Hav

Klima, miljø og
miljøvennlig
energi

Fornyelse i
offentlig sektor
og bedre
offentlige
tjenester

Muliggjørende
og industrielle
teknologier

Samfunns-
sikkerhet og
samhørighet i
en globalisert
verden

Norway is among the richest and most advanced economies but is still **vulnerable**

- A remarkable transformation into one of the leading national systems of innovation
- Several success stories, with a prominent role of strong and interlinked research and innovation capabilities
- Norway is now facing a “triple transition” imperative
  1. away from oil and gas toward a more diversified and robust economy
  2. towards a research and innovation system that produces excellent and relevant knowledge ...
  3. ...including for addressing mounting societal challenges
- This transition imperative calls for strong coordination and agenda setting

Styrket konkurransekraft og innovasjonsevne
Møte store samfunnsutfordringer
Utvikle fagmiljøer av fremragende kvalitet

Hav

**Klima, miljø og
miljøvennlig
energi**

**Fornyelse i
offentlig sektor
og bedre
offentlige
tjenester**

**Muliggjørende
og industrielle
teknologier**

**Samfunns-
sikkerhet og
samhørighet i
en globalisert
verden**

OECD case study 2017 – Norge: Helse og omsorg

- Utvikle et bredt og integrert Fol utfordring- og innovasjonsprogram
- Vurdere å utvikle en strategi/et system for Fol for kommunale (primære) helse- og omsorgstjenester
- Vurdere å balansere Fol-finansiering i spesialist- og primærhelsetjenesten bedre
- Utvikle prioriteringene innenfor gjeldsplanene for helse, velferd og modernisering, ved å sette tydeligere mål for hva som skal oppnås og hvordan sektorene skal interagere
- Skape store innovasjonsplattformer og innovasjon med nasjonalt ansvar; publisert og desentralisert, og for mye penger i små og spredte prosjekter
- Fokuserer mer på triangelet forskning-innovasjon-utforming
- Styrke koordineringen av departementene
- Vurdere å etablere en "tilsynsfunksjon" (oversight function) for å vurdere resultater, kvalitet og virkninger/effekter av forskningen RHF-ene finansierer
- Åpne forskningsfinansieringen i RHF-ene for forskere utenfor sykehusene og stimulere mer interdisiplinær/tverrfaglig forskning
- Øke andelen forskningsfinansiering som konkurranseutsettes nasjonalt, og kanskje også internasjonalt å
- Øke bedriftenes tilgang til testfasiliteter og kliniske studier

Få mer ut av investeringene

Få mer ut av aktørinnsatsen

Sektorsamspill

FoU-system

Helsetjenestene

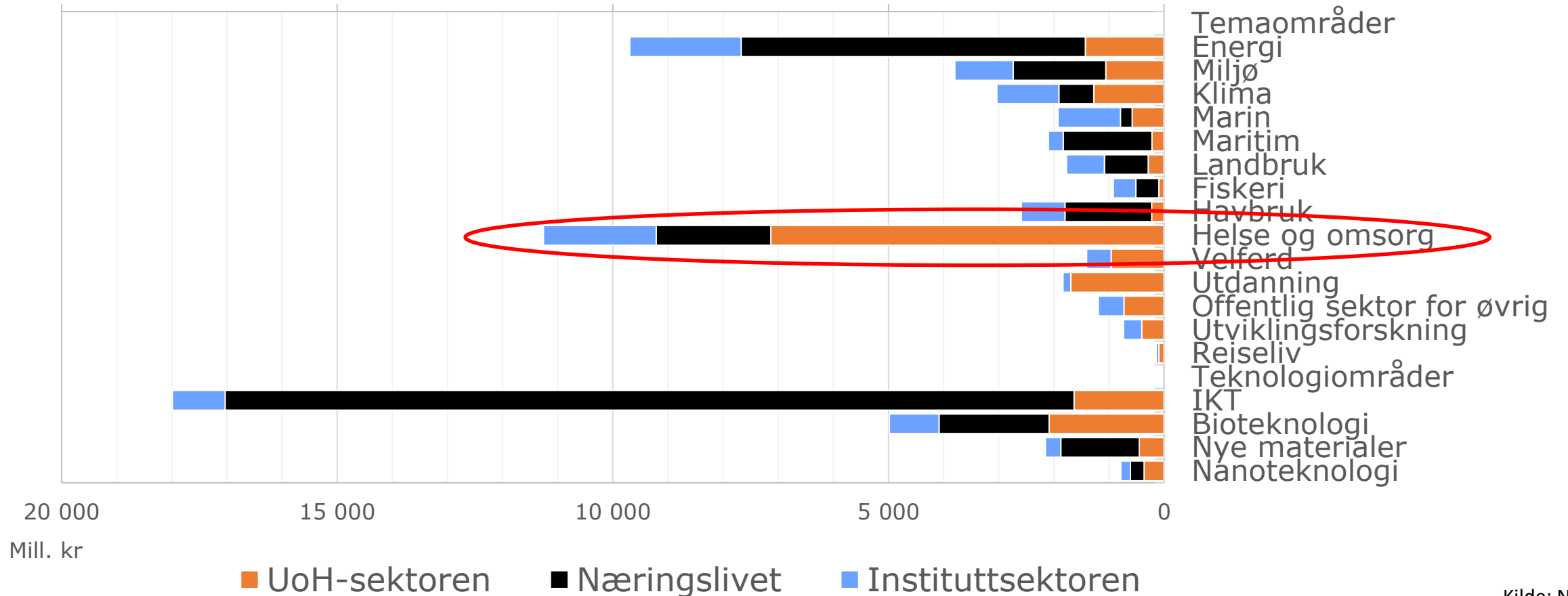
Gi retning

Helseutfordringer

Nærings samarbeid

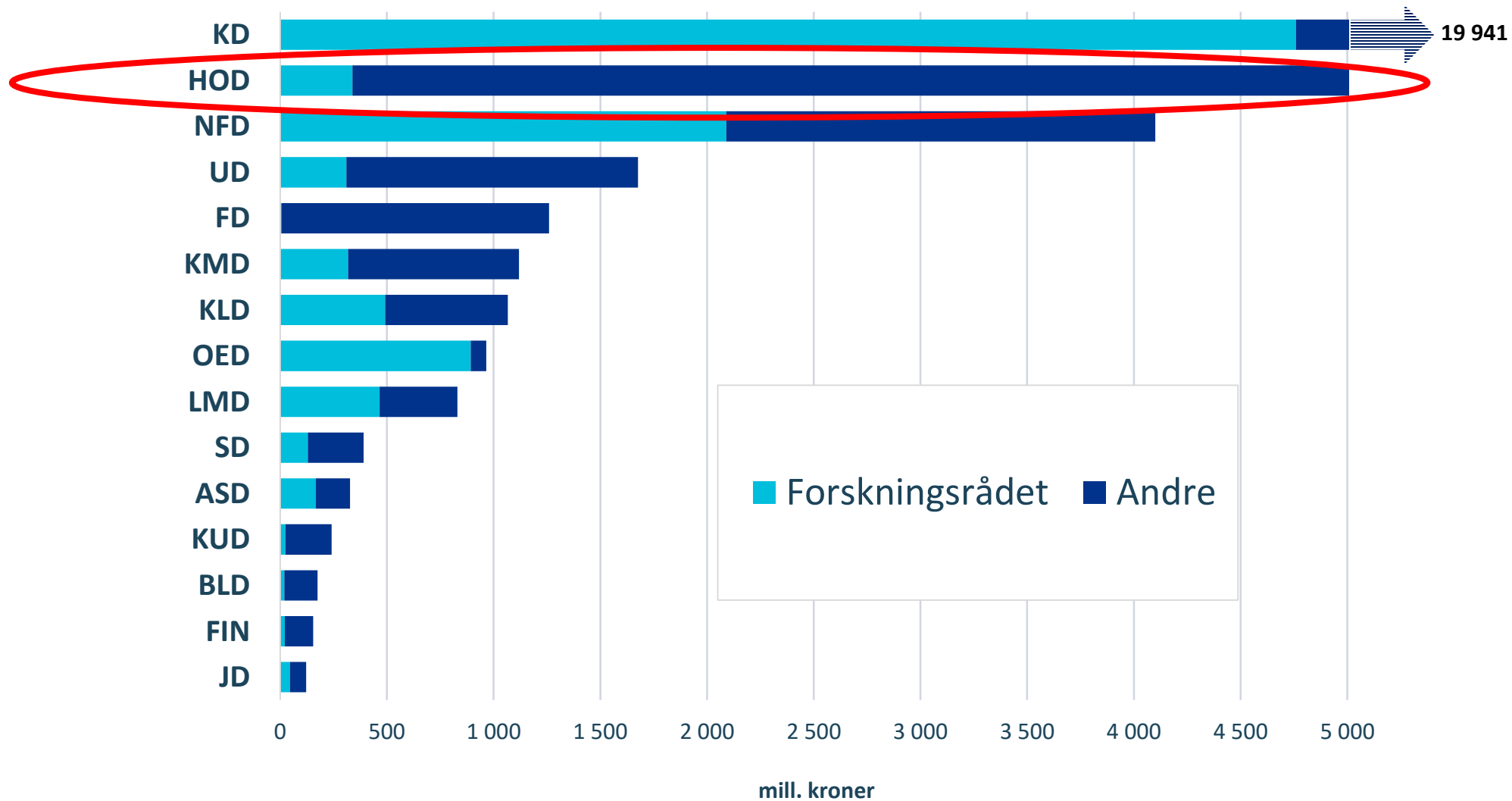

Hva forsker vi på i Norge – og hvem forsker?

FoU finansiert fra ulike departementer 2019

Forskningsrådets funksjoner og oppgaver

Investering

Rådgivning

Dialog

Oppdrag

Forskningsrådet i det forskningspolitiske systemet

Forskningsrådets styre

Porteføljestyrer

Industri og tjenestenæringer

Muliggjørende teknologier

Energi, transport og lavutslipp

Landbasert mat, miljø og bioressurser

Klima- og polarforskning

Petroleum

Hav

Helse

Velferd, kultur og samfunn

Utdanning og kompetanse

Demokrati, styring og fornyelse

Global utvikling

Humaniora og samfunnsvitenskap

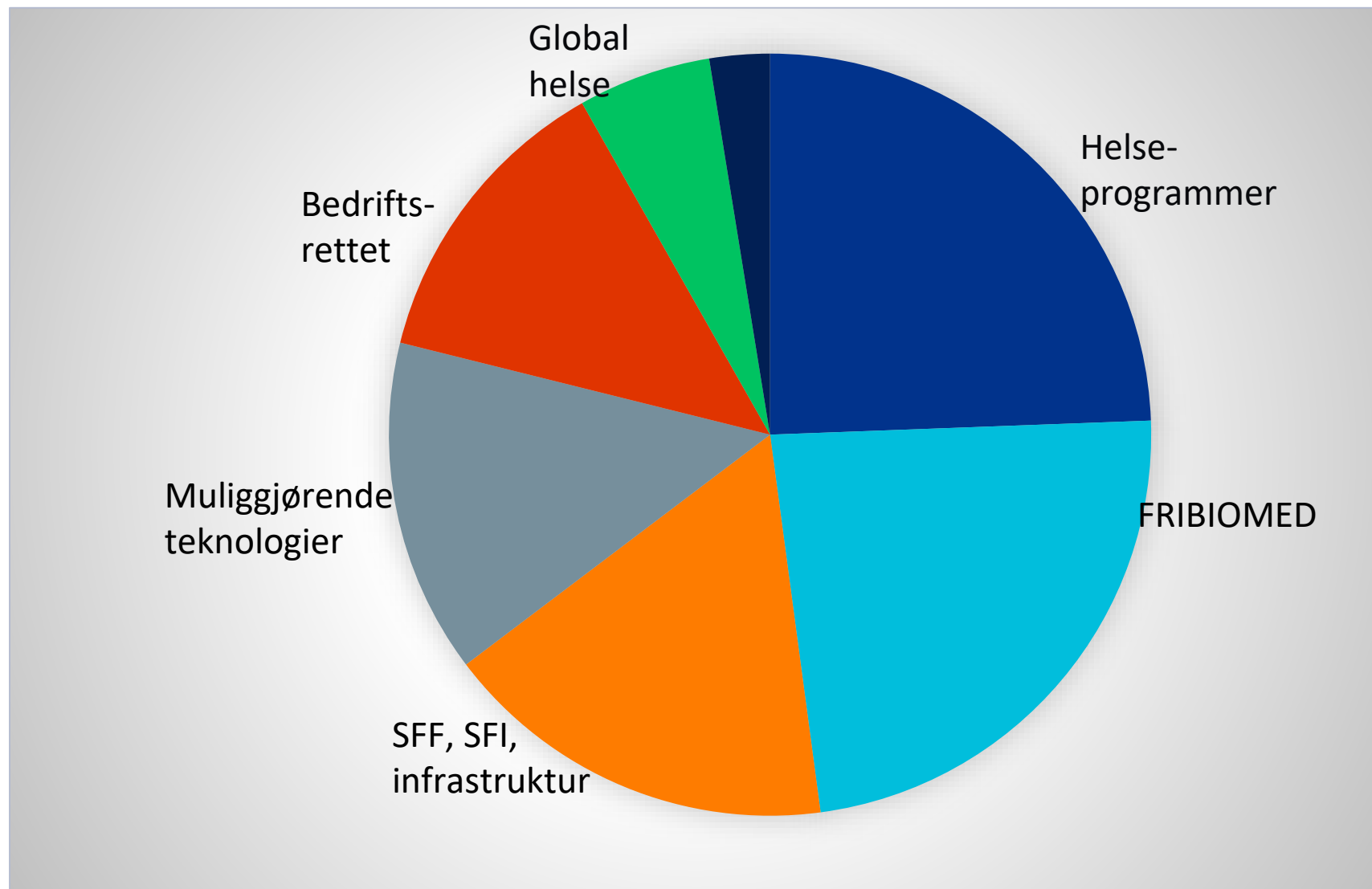
Naturvitenskap og teknologi

Livsvitenskap

Helseporteføljen

- solid og bred

Totalt 2018: 1620 mill. kroner

Forskningsrådets styre 250

Porteføljestyrever

Industri og tjenester 192

Muliggjørende tekn. 211

Energi, transport og lavutslipp

Landbasert mat, miljø og bioressurser

Klima- og polarforskning

Petroleum

Hav

Helse 363

Velferd, kultur og samfunn

Utdanning og kompetanse

Demokrati, styring og fornyelse

Global utvikling 84

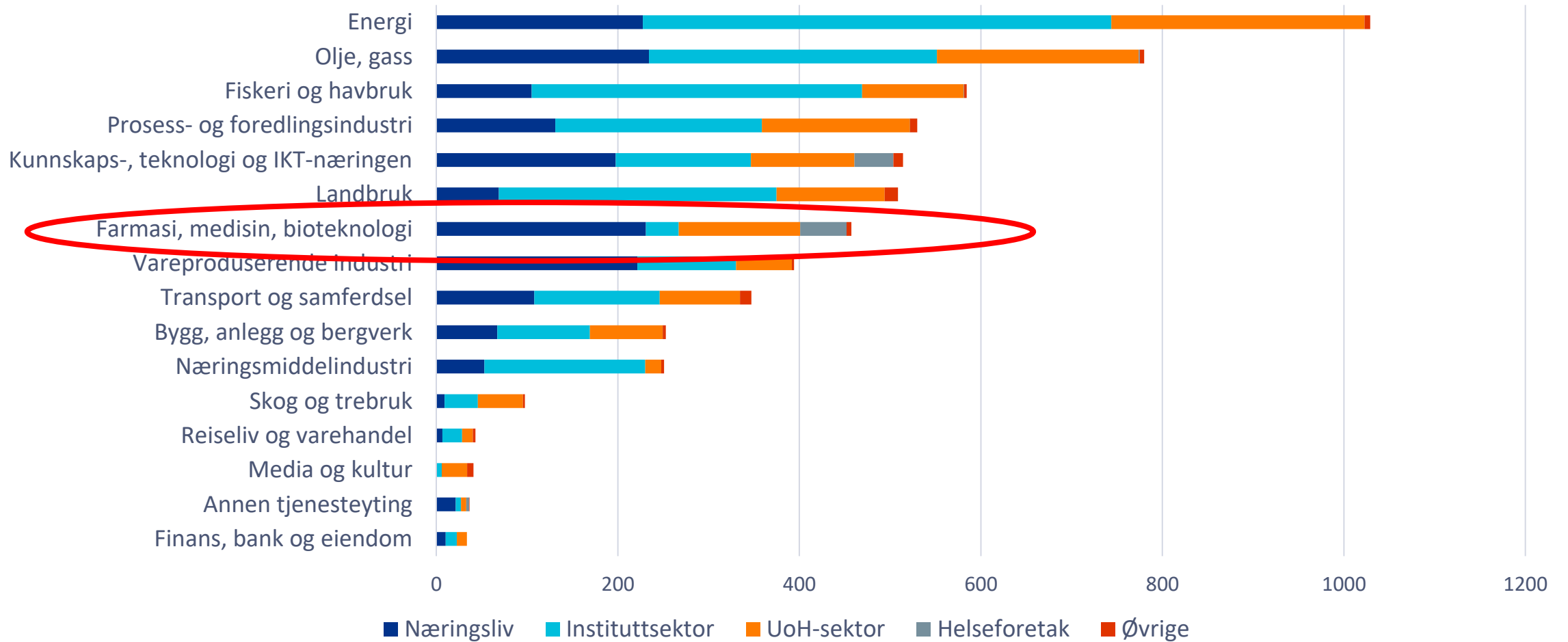
Humaniora og samfunnsvitenskap

Naturvitenskap og teknologi

Livsvitenskap 349

Forskningsrådets næringsrettede investeringer - 4,8 mrd kr

Skattefunn 2018

Budsjetterte prosjektkostnader:

32 milliarder

Budsjettert skattefradrag:

5,7 milliarder

Antall prosjekter:

7440

Reduksjon fra 2017: **2%**

Antall prosjekter fordelt på sektor (Norge)

Kilde: Norges forskningsråd. Grafikken viser aktive prosjekter i 2018.

Forskningsrådets helseportefølje

2018:
Forskningsrådet
- 972 prosjekter
- 1 620 mill. kroner

BEDREHELSE
BEHANDLING
HELSEVEL
KVINNEHELSE
FKB
HO21-monitor
HELSE-EU
AAL
JPIAMR
JPND

Måltrettet innsats

HOD

FRIPRO, SFI, SFF
Muliggjørende teknologier;
BIOTEK, IKTPLUSS, NANO
Næringsrettet; BIA, FORNY,
Nærings-phd mm
Global utvikling, velferd
SkatteFUNN
RFF

KD, NFD mfl

EU-muligheter:
H20-HEALTH
H20-ERC
H20-MCSA
H20-FOOD
H20-FET
...
...
...

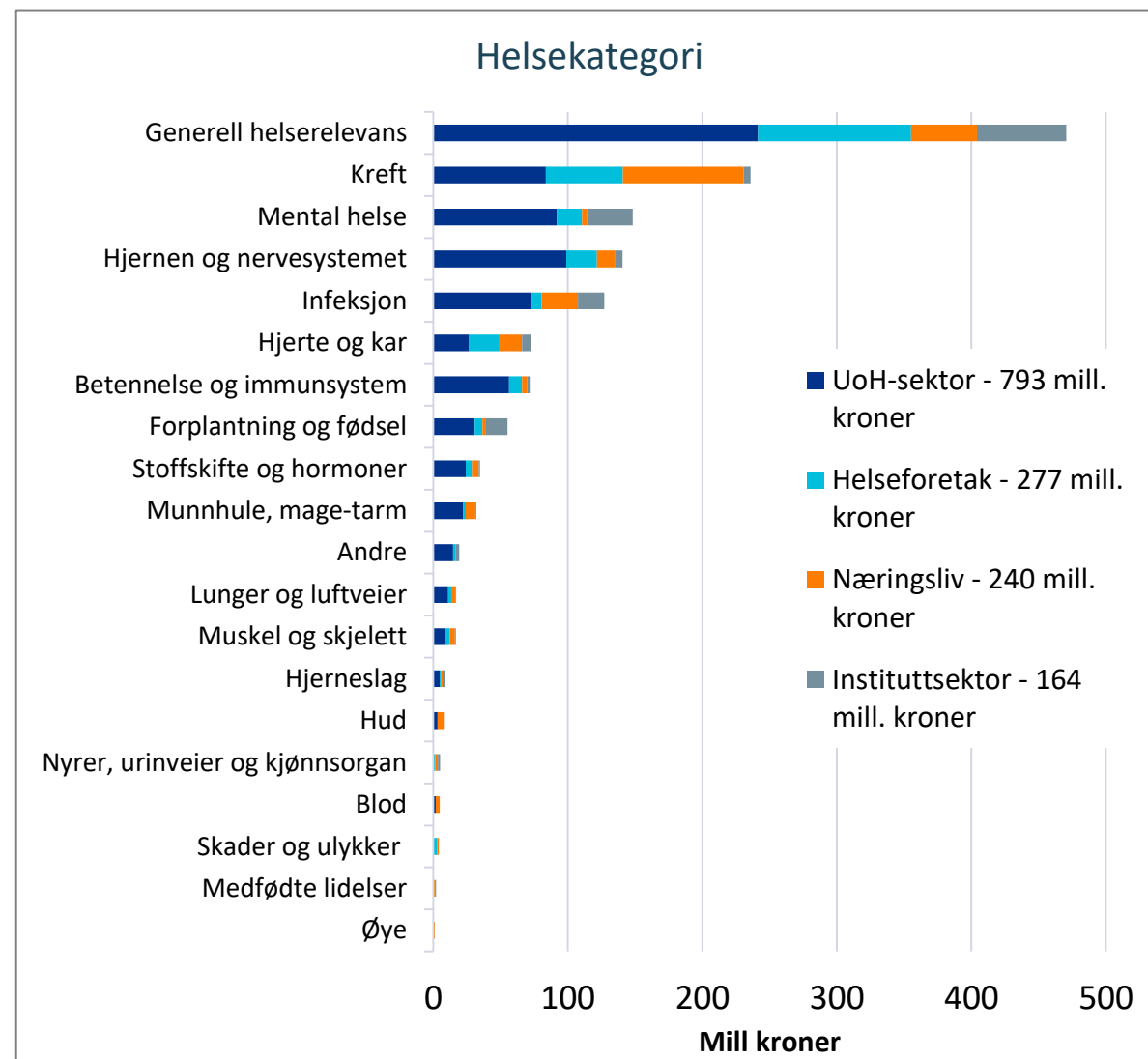
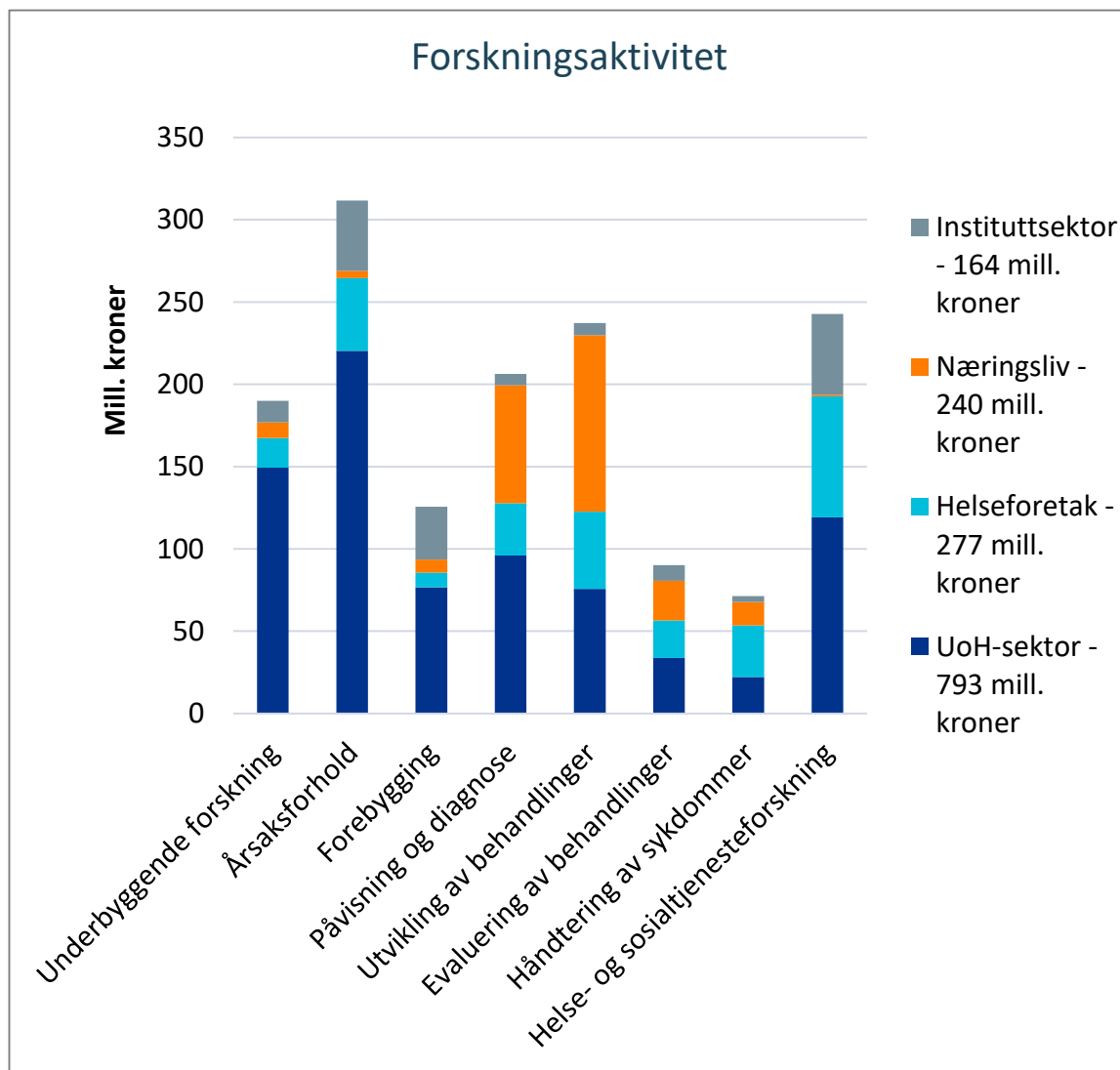

EU

2018:
EU
- 221 prosjekter
- 240 mill. kroner

Forskningsrådet 2018 - HRCS

Forskningsrådet gjør endringer!

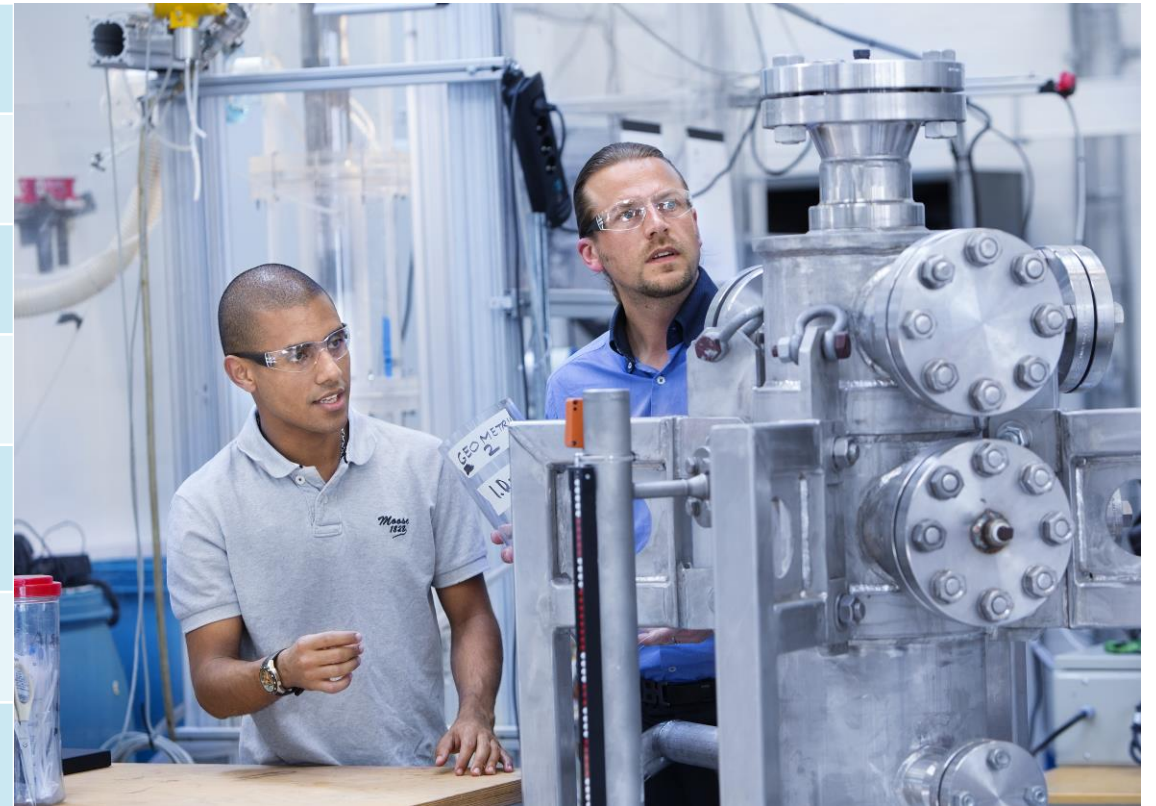
- Fra programmer til **porteføljer**
- **Sammenheng** mellom grunnleggende forskning, anvendt forskning og innovasjon
- Sikre støtte til de **beste prosjektene**
- **Forenkling** for søkerne
- **Digitalisering** og økt effektivitet
  - Færre søknadstyper og
  - Koordinerte søknadsfrister
  - Vurderingskriterier som i EU
  - Samlet søknadsbehandling

Forskningsrådets verktøykasse

	Forskerprosjekter
	Innovasjonsprosjekter
	Sentre
	Forskningsinfrastruktur
	Kompetanse- og samarbeidsprosjekter
	Kommersialiseringsprosjekter
	Koordinering og støtte

Vurderingskriterier - tre kvalitetsdimensjoner

- Forskning og innovasjon - **Excellence**
  - Originalitet/nyskapende forskning og innovasjon
  - Soliditet/robusthet
- Virknninger og effekter - **Impact**
  - Potensialer
  - Kunnskapsdeling og –anvendelse
- Gjennomføring - **Implementation**
  - Prosjektleder og -team
  - Planer og organisering

Horisont Europa

Totalbudsjett: 95 mrd. euro (løpende priser)

 Fremragende vitenskap (26 mrd. €)	 Globale utfordringer og konkurransedyktig næringsliv (53 mrd. €)	 Åpen innovasjon (13,5 mrd. €)
Det europeiske forskningsrådet (ERC)	Klynger <ol style="list-style-type: none"> 1. Helse 2. Kultur, kreativitet og inkluderende samfunn 3. Sikre samfunn 4. Digitalisering, næringsliv og romfart 5. Klima, energi og mobilitet 6. Mat, bioøkonomi, naturressurser, landbruk og miljø	Det europeiske innovasjonsrådet (EIC)
Marie Skłodowska-Curie Actions (MSCA)		Økosystemer for innovasjon
Forskningsinfrastruktur		EU's felles forskningscentre (JRC)
Bredere deltagelse og styrking av Det europeiske forskningsområdet (2,1 mrd. €)		

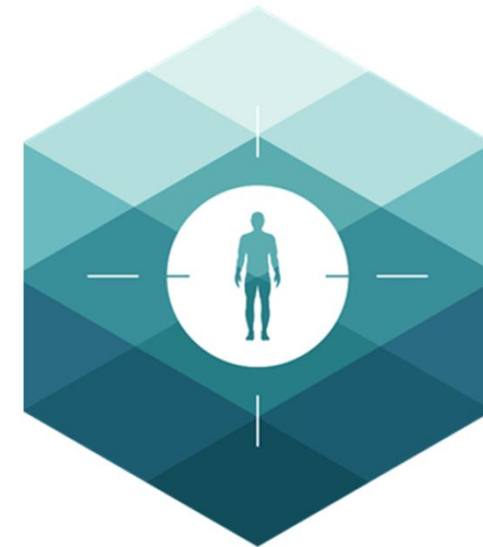
RHFene og Forskningsrådet – mer samarbeid?

- Felles strategisk prioritering og oppfølging av de samlede helseforskningsporteføljene
  - Koordinert implementering av strategier og handlingsplaner
  - Utvikling av nye modeller for samhandling/nye samarbeidsformer, også administrativt
-
- Forskningscentre for klinisk behandlingsforskning (FKB)
  - Persontilpasset medisin, felles utlysninger
  - Oppfølging av helsenæringsmeldingen
  - Mulig felles digitalt søknadsbehandlingssystem

Forskningscentre for klinisk behandling -FKB

- Fremme høy vitenskapelig kvalitet og sterkere internasjonalisering
- Bedre pasientbehandling
- Mekanismer for samfinansiering
- Ønsker å opprette 3-4 sentre
  - Én utlysning til nå: alvorlige sykdommer som rammer nervesystemet - Neuro-SysMed, Haukeland, UiB, Haraldsplass

fkb Forskningscenter
for klinisk behandling

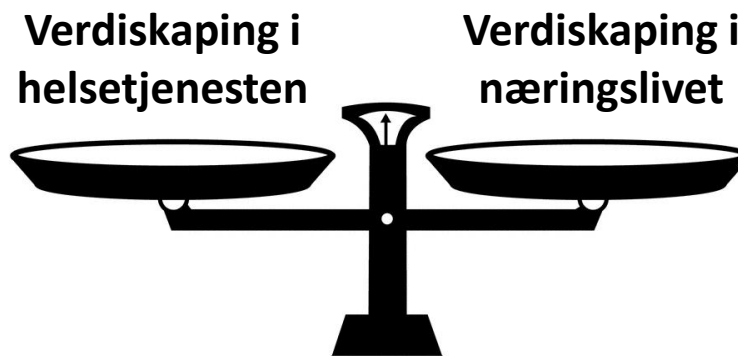
I ny St.meld/Helsenæringsmeldingen - innovasjonssatsing for helsetjenester og næringsutvikling

Bedre og mer effektive
helsetjenester

Kultur for innovasjon
og samarbeid

Nytte for pasienter/
brukere

Risikoavlastning

Vekst i norsk
helsenæring

Økt kunde- og
markedsforståelse

Referanse kunde
Internasjonalt marked

Risikoavlastning

RHFenes rolle i forsknings- og innovasjonssystemet

- RHF – flere funksjoner, mange roller, viktig aktør
  - Forsker, og utvikler
  - Problemeier og har behov
  - Utviklingspartner for bedrifter
  - Kunde og bruker
- Mange kan og vil samspille med RHFene – disipliner, teknologi, aktører
- Identifisere utfordringer – og løs disse gjerne som offentlig-privat samarbeid
  - EUs missions
  - Forskningsrådet ønsker å følge opp flere av OECDs anbefalinger

Forskningsfelt
Samfunnsbetydning
Innovasjonsbehov
Næringsmulighet

Connecting-the-dots!

**Takk for
oppmerksomheten!**
@AKFahlvik